

Michal Králík: **Civilní a trestní odpovědnost sportovců za sportovní úrazy** Leges, Praha 2016, 1 488 stran, 5 500 Kč.

Nakladatelství Leges začátkem léta 2016 překvapilo právní knižní trh publikací nazvanou „Civilní a trestní odpovědnost sportovců za sportovní úrazy“, která nemá v České republice obdoby, a bez nadsázky lze hovořit o tom, že se jedná o „historický“ počin, ke kterému nelze než autorovi i nakladatelství pogratulovat. Je tomu tak za prvé proto, že jde o práci z poměrně opomíjeného oboru, a za druhé ještě velmi obsáhlou a do hloubky zpracovanou.

Sport člověka fascinuje od pradávna, ať už jeho institucionalizované počátky vidíme v olympijských antických hrách, gladiátorských kláních ve starém Římě, nebo v pravěkých náboženských tancích. Skutečností je, že se jedná o činnost, která měla ve společnosti své významné místo, a lze konstatovat, že v současné době na svém významu v souvislosti se zájmem, resp. potřebou zdravého životního stylu ještě nabývá tak, že se postupně stává masovým fenoménem dnešní doby.

S tím pochopitelně roste zájem o právní náhled na tuto oblast lidské činnosti, který v mnoha evropských i mimoevropských zemích postupem doby vyústil i v relativně samostatnou právní oblast, nazývanou sportovní právo (jakkoliv se nejedná o jednoduše ohraničitelný obor), která zahrnuje prvky různých právních odvětví – zejména však práva civilního (a to jak odpovědnostního, tak smluvního), trestního, ústavního, evropského nebo pracovního. Otázky spadající do této oblasti práva jsou v zahraničí také plnohodnotným právnickým tématem, sportovní právo je na mnoha zahraničních univerzitách vedeno jako samostatný studijní předmět, dokonce jej lze studovat i postgraduálně jako samostatný studijní obor.

V České republice však o takovém rozvoji sportovního práva hovořit nelze, představíme-li si, že se v odborné veřejnosti nezdá ještě objevují ohledně uznání jeho významu a existence reakce, ukazující na jeho naprosté podcenění.

O to záslušnější je počin soudce Nejvyššího soudu Michala Králíka, který není na poli sportovního práva žádným nováčkem, ba naopak je už poměrně zkušeným hráčem. To platí – jak se lze dozvědět ze zajímavé úvodní pasáže na obálce knihy – v jeho případě i o sportu jako takovém. Autor již v roce 2001 napsal pro rozvoj oboru poměrně zásadní publikaci Právo ve sportu, čímž (nejen sobě) vytvořil půdu pro výběr a rozpracování dalších konkrétních témat ve sportovním právu, což mimo jiné sám učinil v množství svých tuzemských i zahraničních časopiseckých statích.

Téma, které si vybral pro monografii, se týká odpovědnostních vztahů sportovců za úrazy, jež si způsobili navzájem; zahrnuje přitom jak civilní, tak trestní odpovědnost. Publikace je sepsána na bezmála 1 500 stranách převážně za použití komparativní metody. Autor v publikaci mapuje nejen historický vývoj, ale zejména současný stav právní nauky a judikatury většiny evropských, ale i nemála mimoevropských zemí. Umožňuje tak čtenáři proniknout do netušené hloubky. Komparace je pojata velmi poctivě; v rámci každé ze zpracovaných zemí autor zohledňuje naprostou většinu relevantních pramenů, což je např. v případě Německa, které se vyznačuje nepředstavitelnou šíří publikací a judikatury ke sportovním úrazům, výkonem téměř nadlidským. Skutečnost, že podobně jsou zpracovány všechny „zásadní země“ sportovního práva jak z civilně, tak trestněprávního pohledu, dává tušit, že autor věnoval publikaci mnoho času a úsilí.

Recenzovaná publikace je přehledně rozčleněna tak, že po historickém úvodu následuje výklad nejdříve civilní a poté trestní odpovědnosti v právních řádech jednotlivých zemí. Výklad civilní a trestní odpovědnosti spojuje autor do jedné části v případě České republiky a Slovenska, což se jeví velmi účelným, protože pro tuzemské potřeby má čtenář komplexní přehled tématu na jednom místě.

Z pohledu recenzenta s radostí konstatuji, že svůj čas a úsilí autor nevynaložil nadarmo, neboť se jedná o publikaci naprosto mimořádnou a nedostižnou. Lze na ní kromě širší komparace

a podrobného přehledu zahraničních i tuzemských názorů právní nauky a judikatury rovněž ocenit zobecňující pojetí; nejde o pouhý souhrn informací nebo jejich rozřídění. Naopak, publikace přináší nové náhledy a nová pojetí diskutovaných problémů, čímž může být nápomocna nejen tuzemskému vývoji právní vědy sportovního práva, ale také rozhodovací praxi soudů.

Čtenáře a možné zájemce o knihu je však třeba upozornit na to, že vzhledem k její exkluzivitě, kvalitě a rozsahu je kniha finančně nákladnější a počet vydaných výtisků je omezen.

Závěrem mohu shrnout, že recenzovanou publikaci považuji za velmi zdařilé, s ohledem na její obsah a rozsah dokonce za průkopnické dílo, které čtenáře nadchne a poskytuje zajímavý teoretický a praktický náhled do problematiky odpovědnosti sportovců za sportovní úrazy v širších (nejen) komparativních souvislostech.

S ohledem na výše uvedené není možné na otázku, zda lze publikaci široké odborné veřejnosti doporučit, odpovědět jinak než tak, jak si autor na obálce knihy sám odpovídá, když uvažuje o tom, zda bylo jeho správným životním rozhodnutím upřednostnit kariéru právnickou před profesionálně sportovní, sloganem současného fotbalového prostředí: „Tak určitě...“.

JUDr. EVA DOBROVOLNÁ, Ph.D., LL.M., katedra občanského práva Právnické fakulty MU v Brně